

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
мені Івана Боберського**

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки

магістрів

(рівень вищої освіти)

галузь знань

01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва напрямку)

спеціальності

014.11 «Середня освіта» (фізична культура)

(шифр і назва спеціальності)

Навчальна програма з дисципліни «Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті» для магістрантів з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 014.11 «Середня освіта» (фізична культура)..

I сем. (денна форма навчання), I сем. (заочна форма навчання.)

Розробник:

Ханікянц Олена Володимирівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

Завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури

_____
(підпис)

(Боднар І.Р.)
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету педагогічної освіти

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

Голова _____
(підпис)

(_____
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету післядипломної та заочної освіти

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

Голова _____
(підпис)

(_____
(прізвище та ініціали)

©_Ханікянц О.В., 20__ рік

©_ЛДУФК, 20__ рік

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті» є нормативним документом Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, який розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для студентів з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 014.11 «Середня освіта» (фізична культура).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є спеціальні знання та методичні навички самостійної, творчої роботи з організації і проведення науково-дослідницької роботи та написання наукової роботи.

Міждисциплінарні зв'язки: теорія та методика фізичного виховання, анатомія людини, фізіологія людини, вікова фізіологія, педагогіка, психологія, інформаційна культура студента та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Методологічні основи та теоретичні методи дослідження.

Змістовний модуль 2. Емпіричні методи наукового дослідження у фізичному вихованні і спорті, методи математичної статистики, технологія оформлення наукової роботи.

1.1. Мета дисципліни – залучити студентів до науково-дослідної роботи; ознайомити зі стратегією і тактикою проведення наукового дослідження; передавати їм нові знання щодо методології, методики та інструментарію дослідження.

Завдання дисципліни:

- вивчення питань планування, організації і проведення наукового дослідження (аналізу та узагальнення літературних джерел, соціологічних методів, педагогічного спостереження, констатуючого та формуючого педагогічних експериментів і супутніх методів наукового дослідження при виконанні науково-дослідницької роботи);

- вивчення особливостей використання методів математико-статистичної обробки отриманих емпіричних результатів, а також вимог до оформлення наукової роботи.

- розгляд актуальних проблем розвитку фізичного виховання і спорту та критеріїв вибору напряму наукового дослідження;

- виховання у майбутнього фахівців навичок дослідницьким шляхом вирішувати практичні питання; усвідомлення необхідності використання наукових методів у фізичному вихованні і спорті.

1.2. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: алгоритм побудови наукового дослідження, характеристики і можливості використання методів наукового дослідження: аналізу та узагальнення літературних джерел, соціологічних методів, педагогічного спостереження, констатуючого та формуючого педагогічних експериментів і супутніх методів наукового дослідження при виконанні науково-дослідницької роботи, особливості використання методів математико-статистичної обробки

отриманих емпіричних результатів а також вимоги до оформлення наукової роботи.

уміти: застосовувати у практичній діяльності отримані знання, використовувати педагогічні і супутні методи наукового дослідження у написанні кваліфікаційних робіт з фізичного виховання та спорту.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 3 кредити ECTS (90 год.), із них: 14 год. – лекцій, 16 год. – семінарських занять, 60 год. – самостійна робота (для денної форми навчання) та 14 год. – лекцій, 10 год. – семінарських занять, 66 год. – самостійна робота (для заочної форми навчання).

Формою контролю знань студентів є залік.

II. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Методологічні основи та теоретичні методи дослідження.

Тема 1. Методологічні основи наукового дослідження. Логіка побудови наукового дослідження. Аналіз структури наукової роботи.

Методологія дослідження. Методологічні принципи наукового дослідження. Вибір теми дослідження. Напрямок дослідження, його об'єкт, предмет і тема. Актуальність дослідження. Мета і завдання дослідження. Науково новизна дослідження. Загальні вимоги до обсягу магістерської роботи та обсягів кожного розділу. Основні структурні елементи вступу магістерської роботи. Науково-понятійний апарат. Особливості оформлення титульного листка та змісту магістерської роботи. Особливості висвітлення завдань у розділах магістерської роботи. Правила укладання висновків та методичних (організаційних, практичних, тощо) рекомендацій. Список використаних літературних джерел. Додатки, акти упровадження.

Тема 2. Теоретичні методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті.

Історичний і логічний методи наукового дослідження. Аналіз та узагальнення документальних матеріалів та літературних джерел як метод наукового дослідження. Спостереження і його роль у спортивній соціології. Опитування, як метод збору первинної соціальної інформації. Анкетування. Складання анкет. Соціальний експеримент, його особливості.

Змістовий модуль 2. Емпіричні методи наукового дослідження у фізичному вихованні і спорті, методи математичної статистики, технологія оформлення наукової роботи.

Тема 3. Метод педагогічного спостереження (констатуючого експерименту).

Загальна характеристика педагогічних спостережень. Недоліки спостереження як методу наукового дослідження та шляхи їх усунення. Об'єкти педагогічного спостереження. Види педагогічних спостережень.

Тема 4. Метод формуючого педагогічного експерименту.

Загальна характеристика проведення послідовного, паралельного та перехресного педагогічного експериментів. Тривалість педагогічного експерименту і його структура. Формування груп-учасників педагогічного експерименту. Етапи педагогічного експерименту.

Тема 5. Емпіричні методи дослідження. Тестування.

Тести досягнень. Тести здібностей. Тести особистості. Надійність та інформативність тесту. Особливості тестування рухових можливостей.

Тема 6. Математико-статистична обробка результатів дослідження.

Предмет математичної статистики, її роль у розв'язанні завдань фізичної культури і спорту. Генеральна сукупність і вибірка. Вибір досліджуваних. Основні параметри математико-статистичної обробки результатів дослідження. Середнє арифметичне значення наукового дослідження. Середнє квадратичне відхилення, похибка середнього арифметичного, коефіцієнт варіації, достовірність результатів наукового дослідження.

Тема 7. Технологія оформлення наукової роботи.

Загальні вимоги до оформлення наукової роботи. Літературний текст. Табличний матеріал і малюнки. Список літератури. Правила оформлення наукової (магістерської) роботи. Скласти план наукової (магістерської) роботи.

III. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Вимоги до оформлення дисертації [Електронний ресурс] : Проект Наказу МОН України від 23 березня 2016 р. – Режим доступу: <http://zib.com.ua/ua/print/122543-vimogi-do-oformlennya-disertsacii-tekst-proektu-2016-roku.html>
2. Порядок присудження наукових ступенів, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-%D0%BF#Text>
3. «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» / Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1220 від 23.09.19 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>
4. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні : навч. посіб. для студ. / Ніна Автономівна Деделюк. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 184 с.
5. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / Марта Мальська, Наталія Паньків. – Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 226 с.
6. Шиян Б.М. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті: навчальний посібник [для ф-тів фіз. вих і сп. ВНЗ II - IV р. а.] / Шиян Б.М., Єдинак Г.А., Петришин Ю.В. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2012. – 280с.
7. Галевич О. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Бібліографічний запис, бібліографічний опис / Загальні вимоги та правила складання : метод. рек. з впровадження // Уклали : О. Галевич, І. Штогрин. – Л., 2008. – 20 с.

8. Науменко, Н. В. Науковий стиль фахового мовлення / Н. В. Науменко, Л. І. Галузинська, В. О. Колосюк. – 2009. – С. 39–91. – URI: <https://dspace.nuft.edu.ua/handle/123456789/962>

Додаткова:

1. Платонов В.М., Булатова М.М. Фізична підготовка спортсмена. – К.: Олімпійська література, 1995. – 320 с.
2. Соціологія: Підручник / За ред. В.Г. Городяненка. – К.: Академія, 2008. – 544 с.
3. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. – К.: Олімпійська література, 2001. – 439 с.
4. Шиян Б.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті / Шиян Б.М., Вацеба О.М. – Тернопіль, 2008. – 275 с.
5. Шандригось В.І. Методи дослідження фізичного стану школярів в процесі фізичного виховання: метод. реком. на допомогу студентам / В.І. Шандригось. – Тернопіль, 2001. – 156 с.
6. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня : Методичні поради. 4-е видання, виправлене і доповнене / Автор-упорядник Л. А. Пономаренко, доктор технічних наук, професор. – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока», 2010. – 80 с.

IV. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТ

1. <http://www.mon.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <http://www.osvita.org.ua> – освітній портал.
3. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. Вернадського.
4. <http://www.ukrini.org.ua> – Українська ініціатива – бізнес-освіта, МВА, програма стажування за кордоном, бізнес тренінги, програма підготовки менеджерів.
5. <http://www.rada.gov.ua/LIBRARY> – бібліотека Верховної Ради України.
6. <http://www.nplu.kiev.ua/> – Національна парламентська бібліотека України.
7. <http://uk.wikipedia.org> – Вікіпедія, українська відкрита та вільна енциклопедія.
8. Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського у персоналіях (1946–2021 рр.) [Електронний ресурс]. – URL: <http://surl.li/izhqh>.
9. Львівський державний університет фізичної культури: <http://ldufk.edu.ua>.
10. Наукова бібліотека НПУ ім. М. П. Драгоманова : <http://www.hklib.npu.edu.ua>
11. Про авторське право і суміжні права : Закон України [Електронний

ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>.

12. Про академічну доброчесність : Закон України [Електронний ресурс]. – URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/09/>.

13. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VI. [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

14. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

15. Репозитарій Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – URL: <https://repository.ldufk.edu.ua/>.

16. Сайт дистанційного навчання Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – URL: <http://study.ldufk.edu.ua/>

17. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. Центральна наукова бібліотека: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr>

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Усне опитування.

2. Перевірка завдано для самостійної роботи.

3. Оцінювання результатів контрольних завдань для перевірки знань студентів та модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль – залік (I семестр – денна форма; I семестр – заочна форма навчання).

ЗАЛІКОВІ ВИМОГИ

1. Значення наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті.
2. Схема педагогічного наукового дослідження.
3. Аналіз літератури і практики.
4. Вибір теми та визначення задач.
5. Розробка гіпотези та плану дослідження.
6. Підбір об'єкта та предмета дослідження.
7. Вибір методів дослідження.
8. Організація умов проведення педагогічного дослідження та оформлення результатів.
9. Педагогічні спостереження, як метод наукового дослідження.
10. Види педагогічних спостережень.
11. Особливості проведення педагогічних спостережень у фізичному вихованні і спорті.
12. Програма педагогічного спостереження.
13. Педагогічний експеримент, як метод наукового дослідження.
14. Експериментальні фактори педагогічного експерименту.
15. Організація педагогічного експерименту.
16. Види педагогічного експерименту.

17. Програма педагогічного експерименту.
18. Соціологічні методи досліджень у фізичному вихованні та спорті.
19. Аналіз документів.
20. Спостереження і його роль у спортивній соціології.
21. Опитування, як метод збору педагогічної і первинної соціальної інформації.
22. Особливості складання анкет.
23. Соціальний експеримент, його особливості.
24. Педагогічні методи досліджень розвитку рухових якостей.
25. Педагогічні методи досліджень спортивної техніки.
26. Наукові методи досліджень стану і функціональних можливостей спортсмена.
27. Загальні вимоги до оформлення наукової (магістерської) роботи.
28. Загальні вимоги до оформлення літературного тексту.
29. Загальні вимоги до оформлення матеріалу у таблицях та у формі рисунків.
30. Особливості оформлення списку покликань.
31. Особливості оформлення актів впровадження результатів наукових досліджень у практику.
32. Особливості та вимоги до оформлення анотацій.
33. Особливості та вимоги до оформлення наукової доповіді.